

§ 53.

Ved Reglerne i §§ 51 og 52 om Køberens Undersøgelses- og Reklamationspligt er der givet Sælgeren en ikke ringe Beskyttelse mod, at Mangler ved Salgsgegenstanden blive gjort gældende imod ham længere Tid efter, at Genstanden er afgivet til Køberen. Sælgeren er imidlertid ikke herved værnet imod, at saadanne „skjulte“ Mangler, som Køberen ikke har burde opdage straks, gøres gældende efter endog meget lang Tids Forløb. Selv om Køberen virkelig har opdaget Mangel tidligere og derfor efter Reglerne i § 52 burde have reklameret desangaaende, er det meget vanskeligt for Sælgeren at bevise dette imod Køberens Benægtelse. Der trænges her til en absolut, ikke for fjærn Tidsfrist, efter hvilken Køberen ikke med Nytte kan paatale nogensomhelst Mangel ved Salgsgegenstanden. Det er klart, at vor almindelige 20-aarige Forældelsesfrist langt fra kan gøre Fyldest her, og selv Lovgivinger med kortere og mere rationelt bestemte Forældelsesfrister have i Almindelighed fundet det nødvendigt at anordne en særlig kort Forældelsesfrist i denne Henseende jfr. saaledes den tyske borgerlige Lovbogs § 477 (seks Maaneder fra Afleveringen), Schweiz. Art. 257 (et Aar fra Afleveringen) se ogsaa ungarsk Forslag § 1451 (seks Maaneder fra Afleveringen).

Ud fra disse Betragtninger bestemmer Udkastets § 53, at Køberen, naar han ikke inden et Aar efter Genstandens Overgivelse til ham har meddelt Sælgeren, at han vil paaberaabe sig en Mangel, da ikke senere kan gøre den gældende. Med Henblik paa de tilsvarende Bestemmelser i fremmede Retsforfatninger er Nødvendigheden af en saadan Regel saa meget mere indlysende, som en dansk Sælger, naar han ikke har Støtte i en saadan Bestemmelse, bliver berøvet det Værn, som han selv som Køber maa bøje sig for i Forhold til fremmede Sælgere.

Det er naturligvis tænkeligt, at denne

Regel som enhver Forældelsesregel i særlige Tilfælde kan medføre Fortabelse af en Ret for Køberen, som efter den materielle Retfærdigheds Grundsætninger burde tilkomme ham. Men med Fastsættelsen af Fristen til et Aar efter Salgsgegenstandens Overgivelse til Køberen, — hvorved det bemærkes, at det ikke fordres, at Mangel inden denne Tid skal være gjort gældende ved Søgemaal mod Sælgeren eller som Indsigelse mod dennes Søgemaal mod Køberen — er Faren herfor ringe, ligesom den i hvert Fald mere end opvejes af den almindelige Nytte, som Bestemmelsen vil gøre. Lægger Køberen i det enkelte Tilfælde Vægt paa at holde sig Adgangen til at kunne gøre mulige Mangler gældende efter længere Tids Forløb, anviser Paragrafen ham den Vej: at betinge sig Sælgerens Indestaaen for Genstanden i længere Tid, en Fremgangsmaade, der selv uden Eksistensen af en Regel som den i § 53 givne særdeles ofte benyttes i Tilfælde, i hvilke — som f. Eks. ved Salg af Maskiner o. l. — Salgsgegenstandens særlige Art eller Benyttelse bevirker, at dens Egenskaber først senere med Sikkerhed kunne erkendes af Køberen. Opmærksomheden skal dernæst henledes paa, at Undtagelsesbestemmelsen i § 54 vil fjærne de egentlig stødende Tilfælde, i hvilke Sælgeren kunde blive beriget paa Køberens Bekostning, fra Reglerne i § 53.

Bestemmelsen i § 53 afskærer tydelig nok alene Køberen fra at gøre de Beføjelser og Krav gældende, som efter Udkastet tilkommer ham paa Grund af selve Mangel ved Salgsgegenstanden, men f. Eks. ikke fra at fremsætte Krav paa Erstatning for Tab, som Salgsgegenstanden paa Grund af sine skadelige Egenskaber har tilføjet andre Genstande.

I denne Forbindelse skal det bemærkes, at Udkastet ikke giver nogen Regel om Forstaaelsen og Rækkevidden af en af Køberen afgiven „Godkendelse“ af den leverede Salgsgegenstand. Spørgsmaalet, om og i hvilke Retninger en saadan Godken-